

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft een aantal vragen voorgelegd aan het kabinet over het rapport van de Commissie Sorgdrager «Onderzoek fipronil in eieren» en de kabinetsreactie op dit rapport (Kamerstuk 26 991, nr. 529).

De voorzitter van de commissie,
Kuiken

De adjunct-griffier van de commissie,
De Leau

- Nr. Vraag
- 1 Welke documenten of rapporten van voor 22 juli 2017 waren op de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het voormalig Ministerie van Economische Zaken (EZ), of bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) aanwezig waarin wordt ingegaan op de stof fipronil en/of bloedluisbestrijding bij kippen?
 - 2 Heeft iemand bij de NVWA in 2016 kennisgenomen van het artikel «Determination of residual fipronil in chicken egg and muscle by LC-MS/MS» in the Journal of Chromatography B (uitgave van Elsevier) van een aantal Chinese wetenschappers waarin wordt geconstateerd dat er een groeiend crimineel gebruik van fipronil was bij pluimvee? Zo nee, hoe verklaart u dat?
 - 3 Welke artikelen van voor 2017 zijn er naast het artikel «Determination of residual fipronil in chicken egg and muscle by LC-MS/MS» nog meer over fipronil en/of pluimvee?
 - 4 Kunt u verklaren waarom gerenommeerde onderzoekerscentra als De Schothorst en Wageningen UR op dezelfde wijze gedupeerd zijn als pluimveehouders?
 - 5 Kunt u de onderbouwing geven van de Maximum Residu Levels (MRL) voor mest, die er eerst niet was en waarbij later gekozen is voor eenzelfde waarde als bij eieren?
 - 6 Waarom is bij mest dezelfde waarde voor fipronil gekozen als voor eieren?
 - 7 Kunt u aangegeven welke taken de Nederlandse Controle Autoriteit Eieren (NCAE) heeft en welke taken daarvan specifiek namens de overheid worden uitgevoerd?
 - 8 Verwacht u dat de NCAE de keuring- en toezichtstaken kan uitvoeren als het ondergebracht wordt bij de NVWA, gezien de langzame voortgang van de verbeteringstrajecten bij de NVWA?
 - 9 Welke argumenten heeft de Commissie Sorgdrager om de NCEA onder te brengen bij de NVWA?
 - 10 Kunt u een inschatting geven van de kosten die gemoeid zijn met het onderbrengen van de NCAE bij de NVWA voor overheid en bedrijfsleven?
 - 11 Kunt u toelichten of een overheveling van de NCAE naar de NVWA past bij de vastgestelde beleidsvisie op keuring en toezicht in de plantaardige en dierlijke sectoren? Zo ja, op basis waarvan komt u tot deze conclusie?
 - 12 Welke keuring- en toezichtstaken zullen beter vervuld gaan worden na overheveling van de NCAE-taken van Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel (COKZ)/NCEA naar de NVWA?
 - 13 In hoeverre is het functioneren van de NVWA ICT-systemen debet aan het verlies van productieve toezicht-uren?
 - 14 Kunt u ophelderen hoe het precies zit met de meetonzekerheid en verschillen tussen publiek en private bemonstering?
 - 15 Gaat de NVWA met betrekking tot de toepassing van marges in verband met meetonzekerheden bij het nemen van maatregelen en bij de handhaving in de toekomst meer kijken naar de daadwerkelijke risico's voor de volksgezondheid in plaats van naar de exacte normstelling?
 - 16 Hoe beoordeelt u het signaal dat laboratoria regelmatig met onderling afwijkende meetuitslagen kwamen dan wel geen eenduidig beeld gaven?
 - 17 Kunt u aangeven hoe signalen en meldingen van NVWA-medewerkers, experts en erfbetreders een passende, snelle risicoanalyse krijgen?

- 18 Kunt u aangeven hoe ervoor gezorgd wordt dat Bureau Risicobeoordeling en Onderzoeksprogrammering, vanaf 1 juli 2017 het Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek (bureau), binnen een redelijke termijn komt met een deskundig advies?
- 19 Hoeveel met fipronil besmette bedrijven hebben gekozen voor ruimen?
- 20 Hoeveel kippen zijn er in totaal geruimd vanwege fipronil?
- 21 Hoeveel eieren bevatten uiteindelijk fipronil?
- 22 Hoeveel eieren zijn er in totaal vernietigd vanwege fipronil?
- 23 Hoeveel mensen zijn er uiteindelijk ziek geworden door de fipronil?
- 24 Hoe beoordeelt u de uitspraak van Vytenis Andriukaitis, eurocommissaris voor gezondheid en voedselveiligheid, dat Nederland als belangrijke exporteur van voedsel zeer kwetsbaar is voor voedselschandalen en dat hier meer aandacht voor moet zijn, en welke conclusies verbindt u hieraan met betrekking tot de handavingscapaciteit bij de NVWA? (<https://www.nieuweoogst.nu/nieuws/2018/09/10/voedselveiligheid-moet-meer-prioriteit-krijgen>)
- 25 Kunt u bevestigen dat volgens EU-regelgeving lidstaten verplicht zijn effectief op te treden bij overtredingen, wat is de reikwijdte van deze bepaling, heeft Nederland hier volgens u aan voldaan bij het optreden tegen de fipronil-crisis en kunt u dit toelichten?
- 26 Kunt u bevestigen dat de NVWA op het hoogtepunt van de fipronilcrisis heeft gesteld dat het aan de pluimveebedrijven zelf is om te besluiten wat bedrijfseconomisch de beste oplossing is: afwachten, ruien of ruimen en hoe beoordeelt u dit? (<https://www.boerderij.nl/Pluimveehouderij/Achtergrond/2017/7/Afwachten-ruien-of-ruimen-bij-fipronil-165419E/>)
- 27 Op welke wijze is dierenwelzijn meegewogen in de beslissing of er wordt gekozen voor afwachten, ruien of ruimen, deelt u de mening dat dierenwelzijn hierin centraal had moeten staan en kunt u dit toelichten?
- 28 Bij hoeveel bedrijven is er in 2018 nog fipronil aangetroffen en wat was hiervoor de oorzaak?
- 29 Heeft u het voornemen om maatregelen eerder te baseren op monsternamen- en analyse door private, geaccrediteerde laboratoria?
- 30 Kunt u bevestigen dat de huidige opzet en omvang van de veehouderij in Nederland een van de hoofdveroorzakers is van risico's op situaties als de fipronilcrisis, zoals ook de NVWA op basis van de Integrale Risicoanalyse pluimveevleesketen concludeerde dat de aanleiding, oorzaak of gelegenheid om de grenzen van de wet op te zoeken, of daar overheen te gaan, nadrukkelijk ook gezocht moet worden in de huidige opzet van het productiesysteem van pluimveevlees? Kunt u dit toelichten?
- 31 Wat heeft de fipronilcrisis de overheid in totaal gekost (inclusief zaken als onderzoek, inzet NVWA, inzet medewerkers bij de Ministeries van LNV en VWS)?
- 32 Wat zijn de verschillen in risico's op ongedierte, uitgesplitst per houderijsysteem, voor kippen?
- 33 Hoeveel kilo bestrijdingsmiddelen wordt er jaarlijks gebruikt tegen parasieten bij pluimvee, welke soorten zijn dit en in welke risicoklassen staan deze?
- 34 Wat is de taakverdeling tussen NCAE en de NVWA als het gaat om de controle op eieren?
- 35 Wat is de scope van de kwaliteitssystemen in de eiersector, hoe verhouden controles op dierenwelzijn in de legkippensector zich met controles op voedselveiligheid en welke organisatie doet wat?

- 36 Hoe zijn de private kwaliteitssystemen in de legkippenhouderij afgestemd op de publieke borging qua scope en controles?
- 37 Hoe borgt u dat problemen ten aanzien van voedselveiligheid die geconstateerd worden bij private controles (bijvoorbeeld salmonella) ook worden gemeld?
- 38 Onderschrijft u dat de NVWA moet reflecteren op de wijze waarop zij controleert en de daaraan verbonden kosten deze mate waarin een sector zelf verantwoordelijkheid neemt, en is dit dan al dan niet omdat er twee belangrijke factoren zijn die de effectiviteit van private schema's bepalen, in de eerste plaats de scope ervan (bijvoorbeeld niet alleen voedselveiligheid, maar ook milieu en dierenwelzijn) en in de tweede plaats de mate waarin verschillende schakels in de keten op elkaar zijn aangesloten (bijvoorbeeld die van veevoer naar het primaire bedrijf)?
- 39 Bent u bereid om – uitgaande van kostenneutraliteit voor de sector als geheel – de wijze van toerekenen van controlekosten aan gecontroleerden te relateren aan de mate waarin ketens zelf verantwoordelijkheid nemen in de hierboven omschreven zin (vraag 38) (zowel aansluiting tussen de schakels als de scope)? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?
- 40 Gaat u met stichting SecureFeed in gesprek over de vraag op welke wijze niet alleen in de zuivelsector, maar ook in de varkenshouderij en de kippenhouderij er een sluitend systeem komt tussen de veevoerleverancier en de primaire producent (lerend uit diverse crisis is immers deze schakel de zwakste)? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?
- 41 Welke afspraken worden er met de sector gemaakt om te bevorderen dat zij de aanbevelingen van de Commissie Sorgdrager opvolgen en dat de aandachtspunten worden uitgewerkt en met welke sectorpartijen worden deze afspraken gemaakt?
- 42 Wat betekent het versterken van de aandacht voor voedselveiligheid door de NVWA concreet voor de inzet op andere beleidsvelden?
- 43 Welke afspraken zijn er gemaakt met de sector en de betrokken brancheorganisaties naar aanleiding van de aandachtspunten van het rapport van de Commissie Sorgdrager?
- 44 Welke doelen of eisen stelt u met betrekking tot de voortgang van de afspraken met de sector en brancheorganisaties, wanneer beoordeelt u de voortgang of de naleving als voldoende of onvoldoende, op welke wijze zult u ingrijpen indien de voortgang of naleving onvoldoende is, welke acties zult u hierop inzetten en op welke termijn?
- 45 Op welke wijze zal de Kamer worden betrokken bij of worden geïnformeerd over de voortgang van de afspraken met de sector en brancheorganisaties en de naleving hiervan?
- 46 Op welke wijze zal de NVWA voedselveiligheid nadrukkelijker binnen haar organisatie positioneren en zal dit effect hebben op de beschikbare handhaving capaciteit voor dit takenpakket en/of voor andere takenpakketten?
- 47 Wat is uw definitie van een incident of crisis en hoe vaak is hier sprake van?
- 48 Op welke manier wordt de kennis (vroegtijdig) gedeeld, zodat de ondernemer de voedselveiligheid adequaat kan beheersen?
- 49 Kunt u een reflectie geven over het delen van kennis voorafgaand aan de fipronilaffaire?
- 50 Kunt u een overzicht en tijdspad geven van de implementatie van de adviezen die de Commissie Sorgdrager gedaan heeft?
- 51 Welke verduidelijkingen in het kader van voedselveiligheid worden binnen de organisatie van de NVWA gepositioneerd en welk tijdspad hoort hierbij?

- 52 Op welke wijze zal worden geborgd dat de taken op andere gebieden, zoals de controles op dierenwelzijn, voldoende kunnen worden uitgevoerd op het moment dat alle noodzakelijke capaciteit voor de uit te voeren werkzaamheden vrijgemaakt moet worden ten tijde van een incident of crisis?
- 53 Kunt u de Chief Food Safety Officer (CFSO) in een organigram plaatsen?
- 54 Wat is de langste, gemiddelde en snelste doorlooptijd voor een advies van bureau?
- 55 Hoeveel adviezen geeft bureau per jaar de afgelopen 5 jaar? Het verzoek is om niet te verwijzen naar sites maar een integraal antwoord te geven in de reactienota.
- 56 Van welke externe informatiebronnen maakt bureau gebruik en hoe vaak maakt bureau gebruik van externe informatie?
- 57 Wanneer moet het overleg tussen het Openbaar Ministerie (OM) en de NVWA afgerond zijn?
- 58 Op welke manier wordt de gewenste versnelling naar risicogericht toezicht opgepakt en welk tijdspad hoort hierbij?
- 59 Welke actiepunten zijn er geformuleerd en welke stappen zijn er inmiddels gezet in het verbeteren van de crisiscommunicatie? Het verzoek is om niet te verwijzen naar andere rapportages, maar een integraal antwoord te geven in de reactienota.
- 60 Hoeveel budget krijgt de NVWA er de komende jaren netto bij en hoeveel is (daarvan) nodig voor inzet in het kader van de Brexit?
- 61 Wanneer zal de Kamer de aanpak, gericht op de versteviging van de rol van de twee beleidsverantwoordelijke ministeries, ontvangen?
- 62 Deelt u de constatering van mevrouw Sorgdrager tijdens een gesprek met de commissie LNV op 5 september 2018 dat de afstemmingsproblemen tussen de NCAE en de NVWA niet te wijten zijn aan sec de opsplitsing van het toezicht maar aan het feit dat systemen niet op elkaar aangesloten waren?
- 63 Zijn er Europese regels die de NVWA verplichten om zelf monsters te nemen en te laten analyseren in plaats van het baseren van maatregelen op bedrijfsniveau op monsternamen- en analyse door private, geaccrediteerde laboratoria?
- 64 Met welke schakel(s) in de keten heeft een pluimveehouder te maken?
- 65 Welke rollen plus verantwoordelijkheden hebben de verschillende schakels in de voedselveiligheid?
- 66 Welke kosten zijn er gemoeid met de adviezen van de Commissie Sorgdrager die u gaat opvolgen, en welke specifieke organisaties/instellingen/sector betalen dit?
- 67 Op welke manier heeft de NVWA haar kennis over fipronil eigen gemaakt?
- 68 Wanneer heeft de NVWA de kennis plus risicobeoordeling van fipronil opgepakt en wanneer heeft de NVWA dit afgerond?
- 69 Welke kosten zijn incidenteel en/of structureel gemoeid met het onderbrengen van de NCEA bij de NVWA?
- 70 Welke kosten worden doorbelast aan de ondernemers?
- 71 Loopt de implementatie van de op te volgen adviezen op schema? Zo ja, hoe ziet dat schema eruit? Zo nee, waarom niet?
- 72 Wat is de huidige stand van zaken omtrent Chickfriend?
- 73 Zijn er, naast de pluimveehouderij, nog andere sectoren waar de NVWA een tekort aan inzicht heeft in de voedselveiligheid en de verschillende schakels in de keten? Zo, ja welke sectoren zijn dit?
- 74 Kunt u instemmen met alle elementen van de reconstructie van feitelijke gebeurtenissen zoals die door de Commissie Sorgdrager zijn weergegeven?

- 75 Ontbreken er in de reconstructie van feitelijke gebeurtenissen door de Commissie Sorgdrager nog relevante gebeurtenissen die de gang van zaken beïnvloed hebben?
- 76 In hoeverre heeft de NVWA in de periode tot 1 juni 2017 contact gehad met sectororganisaties en de NCAE over de ontvangen signalen met betrekking tot het gebruik van fipronil?
- 77 Hoe kwam de NVWA in januari 2017 tot de constatering dat het bureau de conclusie had getrokken dat er geen aanleiding was voor nader onderzoek?
- 78 Kunt u aangeven op welke wijze er verbeteringen zijn getroffen ten aanzien van het systeem voor de opvolging van meldingen en signalen, onder meer ten aanzien van risicobeoordeling en het beleggen van verantwoordelijkheid? Kunt u dit toelichten met een voorbeeld?
- 79 Kunt u toelichten of een sectororganisatie of koepelorganisatie de bevoegdheid heeft om recalls af te kondigen? Zo ja, welke juridische bevoegdheid hebben zij?
- 80 Kunt u aangeven hoe de General Food Law in Nederland doorwerkt ten aanzien van de verantwoordelijkheid van de sector of een individueel bedrijf indien er een ondeugdelijk product op de markt is gebracht? In hoeverre kan van individuele bedrijven, en in het bijzonder primaire producenten, verwacht worden dat zij producten terugroepen in de keten en de kosten daarvoor dragen en zijn de kosten van een recall draagbaar voor een primaire producent, in welke landbouwsector dan ook?
- 81 Zijn er keurings- en/of toezichtstaken die door het NCAE niet goed zijn of worden uitgevoerd? Zo ja, heeft de NVWA dat als toezicht-houder van COKZ)/NCAE vastgesteld en kenbaar gemaakt aan de NCAE in de afgelopen jaren?
- 82 Waarom was niet meer ruimte geboden voor deblokken op basis van monsteranalyses van private laboratoria?
- 83 Heeft de NCAE volgens u aantoonbaar gefaald? Zo ja, in welke opzichten, en in hoeverre biedt het onderbrengen van de NCAE bij de NVWA een oplossing daarvoor?
- 84 Op welk moment hadden de pluimveebedrijven zelf het idee dat er inderdaad sprake was van problemen voor de voedselveiligheid?
- 85 Hoe moet goed en gedegen kennismanagement worden geïmplementeerd in de keten?
- 86 Hoeveel pakstations zijn er in Nederland en hoeveel van deze pakstations konden niet verzekeren dat de eieren voldeden aan de wettelijke eisen?
- 87 Hoeveel verschillende systemen hanteert de NVWA momenteel bij de registratie van de meldingen en naar hoeveel systemen wil de NVWA uiteindelijk toe?
- 88 Wist de NVWA dat er fipronil in de eieren terecht kon komen?
- 89 Beschikt de NVWA op dit moment over een handboek voor voedselveiligheidsincidenten of -crises?
- 90 Welke voorbereidingen zijn gestart om te komen tot een handboek of protocol en crisisorganisatie voor bij een voedselcrisis?
- 91 Heeft België de normen voor de gevarenanalyse, de publiekswaarschuwing en de toepassingen van de meetonzekerheid al aangepast?
- 92 Kunt u een overzicht geven van het totale budget voor de NVWA (vanuit EZ/LNV en VWS), verdeeld over de afgelopen 10 jaar?
- 93 Kunt u een overzicht geven van het budget dat de NVWA ter beschikking heeft gehad voor controles op het gebied van dierenwelzijn, verdeeld over de afgelopen 10 jaar?
- 94 Kunt u een overzicht geven van het budget dat de NVWA ter beschikking heeft gehad voor controles op het gebied van voedselveiligheid, verdeeld over de afgelopen 10 jaar?

- 95 Kunt u een overzicht geven van het aantal fte dat de NVWA ter beschikking heeft gehad voor controles op het gebied van dierenwelzijn, uitgesplitst over de afgelopen 10 jaar?
- 96 Is het budget dat de NVWA er de komende jaren bij krijgt voldoende om de door de Commissie Sorgdrager genoemde problemen als gevolg van de beperkte capaciteit het hoofd te bieden?
- 97 Worden alle aanbevelingen van de Werkgroep geïmplementeerd? Zo ja, hoelang denkt u dat dit gaat duren? Zo nee, welke aanbevelingen niet? Waarom niet?
- 98 Hoeveel gevallen van voedsel fraude zijn er in de afgelopen twee jaar gemeld door bedrijven bij de toezichthouder?
- 99 In hoeveel en in welke gevallen hebben de NVWA en het OM sinds januari 2017 informatie uitgewisseld over fraude in de voedselketens?
- 100 Wat is de huidige handhavingscapaciteit in fte die zich bij de NVWA bezighouden met voedselveiligheid?
- 101 Op welke manier wordt de voedselveiligheid binnen de NVWA nadrukkelijker gepositioneerd?
- 102 Hoeveel signalen krijgt de NVWA uit de samenleving omtrent voedselveiligheid?
- 103 Hoe wordt het publieke toezicht binnen en tussen de verschillende toezichthouders in de eiersector gestroomlijnd?